

Det här verket har digitaliserats vid Göteborgs universitetsbibliotek.
Alla tryckta texter är OCR-tolkade till maskinläsbar text. Det betyder att du kan söka och kopiera texten från dokumentet. Vissa äldre dokument med dåligt tryck kan vara svåra att OCR-tolka korrekt vilket medför att den OCR-tolkade texten kan innehålla fel och därför bör man visuellt jämföra med verkets bilder för att avgöra vad som är riktigt.

This work has been digitised at Gothenburg University Library.
All printed texts have been OCR-processed and converted to machine readable text.
This means that you can search and copy text from the document. Some early printed books are hard to OCR-process correctly and the text may contain errors, so one should always visually compare it with the images to determine what is correct.

Götheborgske

S p i d n e n.

 Fredagen, den 27 September, 1771.

Hans Majestät, Konungen i Danmark, hafver, som af Alliforne är bekant, förbudit at begrafska Lik inom Köpenhamn, uti Kyrkor eller Kyrko-gårdar. Jag giffar at detta är et präliminair til et dyllike almännare Förbud för alla Kyrkor och Kyrko-gårdar i hela Danmark och Norge; men at Hans Danfka Majestät wisligen ej wägar sådant ännu utfärda, innan Köpenhamns Boarna någon tid fått gå de andre ensaldigare undersätare före med goda exempel, samt innan de wid Köpenhamns Academie nu warande studerande, som fått smak på Hufwud-stadens bruk, hinna spridas fring Riket, såsom förnustige Prester, hwilke, hellswe utan kättinge-sördomar, kunna underwisa Allmogen, at deras Konung wisst icke griper an Religionen, när han rensar Kyrkor och Kyrko-gårdar från förrutnande kroppar.

Detta Danfka Förbudet läser gifwet en wis på landet boende Herre, som i allahanda nyttiga ämnen plägar med mig bres-wäppla, anledning til följande bres, hwilket jag med Hans låf wägar

föra in i Spionen, under önskan, at någon lag; förståndig Man wille insända Swar på de i bemälte bref gjorde frågor. Nu Brestwet:

Min Herre!

Wårt sista Skrif-ämne war om de så, Gudi lof!
 litet märkelige Påswiska öswerleswor, som ännu torde i våra Kyrko-bruk igenfinnas. Men wi glömde det grofwaste; vårt bruk at begrafwa lik uti Kyrkorna och deras gårdar, dit de lefwandes grofwa högfärd och widstepelse började föra liken först eiter den ägta Apostoliska Kyrkans sörfall och Påsweddömet's upkomst. Om detta Skrif-ämne blef jag rätt obehageligen påmind för et par Söndagar sedan, då jag med min Fru woro uti vår Sokne-kyrka, där man några wcekör förut begrafwet uti Choret en set Herre-man, som dödt af slag. Denne låg uti en murad, men efter utseende wäl tiltåpt, graf; gaf dock ifrån sig sådan wåmsellig stank, at ej allena vår unge Adjunct (en wacker och sedig Yngling; men som nyss kommen från Stockholm, har ännu små förläteliga Petit-Maitre-bruk i behåll) fick anständigt tilfälle, at wid måfningen för Altaret uptaga och wisa sin granna Stockholmska luft-flaska, och parfumera sina kläder och nåsduk; utan min unga Fru måste, efter utståndet swette-bad i Kyrkan, straxt efter hemkomsten til sängs, af en sjukdom, som lätt torde blifwet en dödande röt-feber, däråst hon icke, wåst Guds hjelp, genom flitige medi-

medicinerande och diät, efter vår Hus-Medici Herr Tissots hederwårda Bok, den förebygd.

Denna med flere sådana händelser, som merendels uti alla våra Kyrkor icke äro sällsynta om sommaren, kom mig på den föresats, at jag icke gerna, om jag sjelf singo råda, wille hafwa graf för mit och de minas Lik i Kyrkor, ja knapt i Kyrkors gårdar. Ack skulle något dåragtigt högmod sticka i mit hjerta medan jag lefwer; så bör det åtminstone öfwergifwa mina Kröpeliga öfwerlefwor, som lättas i jorden, så at de ej skola afspectera at ligga til wämjelse och ofundhet för de esterlefwande, antingen i Kyrkan, där folk sitter at dyrka Gud, som mit stoft i sin graf ej mer kan, och har således intet mer i Kyrkan at göra; ej heller på Kyrko-gården, där de på landsbygden merendels sitta och wånta på Presten, och då från de åfwen bäst igenkastade och tiltapte grafwar, säkert indraga i sina friska kroppar omärkeliga stygga ångor och sjukdoms-frön.

Men jag har här på min Land-gård, uti en skön ång, en wacker allee, planterad af unga lindar och håst-castanier; där wille jag, om jag får lof, inrätta grafwar, för mig och min Famille, och fåtta wid hwardera, på gamla Swenska wiset, en marmor-sten uprätt, som våra runestendar, uti hwilken minnet af den döda kunde bättre bewaras, än uti våra liggande graf-stendar i Kyrkor och på Kyrko-gårdar, hwilka stendar altid nötas af folks trampande, och sent eller bittida måste blottställas för åwertkan, när andra Lik skola

dit ner; då däremot ingen, utan den gemenaste ridning, gjorde mina uprette runestenar, som stodo ingen i vägen, ringaste stada, utan höllo dem för en gårdens prödnad.

Men frågan blifwer nu, om någon Höga Öfwerhetens och Swenska Kyrkans lag och Förbud skulle finnas, som hindrade denna min ästundan? samt i fall så icke woro, om då icke lif-process, med wanlig hedertlig och Christelig begrafsning, sinqo austållas, äfwen så wäl wid den af mig föreslagna grafwen i min allee, som i Kyrka och Kyrko-gård?

Skulle Höga Öfwerheten behaga så förklara Kyrko-lagen, angående begrafsningar, at tydelig tillåtelse utsattes för hwem som wille, at på sina egne ägor, eller hwar man sig graf fått eller förwärfwat, så med wanliga Christeliga ceremonier, om man annars sådana förtjent, begrafsna sina döda; samt några så Stånds-personer, synnerligen älskade Prestmän, denna tillåtelse nyttjade; så tror jag, at inom 20 a 30 år skulle inga andre begära graf-plats i Kyrkor och Kyrko-gårdar, än några så widspeliga Gummor, som tänkte de hwilade bättre, där de singo låta Kyrko-rätterna äta up sina fröpeliga kroppar, m. m.

Härpå swarade jag, at jag tror Höga Öfwerheten skulle så mycket mindre ogilla detta Förslaget, som Kongl. Råden, år 1717, då pesten grasserade, och gjorde begrafsningar i Kyrkor och Kyrkogård samlige, genom bref til samtelige Consi-
storierne berömde och låto på Prestkostolarne i
hela

Hela riket upläsa Biskopen Doctor Jesp. Smedbergs Bref til Presterskapet i Skara Stift, hwaraf följande är et Utdrag: Lärarna borde förtaga menige man den tankan, at Kyrko-gården hade uti sig en sådan helighet, at den, som icke där bleswo begrafwen, skulle sakna något til sin heder och salighet. De dödas ben woro långt bättre behålna på andra ställen, än i Kyrkor och Kyrko-gårdar. Hwaräst de ock lågo, skulle de alle på en gång upstå. Guds egit ord understödde Sverhetens förordnande i detta mål. Abraham och hans Hustru bleswo begrafne i en kula wid et äckerstycke. Likaså andre Patriarcher och heliga qvinnor; Debora begrofs under en ek; Moses i en dal uti de Moabiters land; Josua wid berget Gaas, och Joseph i et äckerstycke. Där af hade man en tröstelig påminnelse, at såsom såden i åkren warder dödd, men får åter nytt lif igen, och upkommer ganska skön; så skola ock våra kroppar upstå i härlighet. Uti Jerusalems Stad och Tempel fants ingen graf. Allena Konung David bygde sig en graf på Zions berg. Herren Jesus self wart begrafwen i en örta-gård. Så skedde det ännu på många ställen i Christenheten. Liken nedsattes icke i Staden, Kyrkan eller på Kyrko-gårdar; utan bleswo begrafna utom Staden ifrån Kyrkorna, på wissa platser, där sköna trån stodo planterade, och härliga örter wärte, hwilka liknade upståndelsen. Wäre Förfäder, de gamle Götter, begrofswo ock sina döda i åkrar och wid almånnas landsvägar. Om jäm-

Ap 3

wål

wål sådant nu sedde hos oss, så kommo wi när-
mare til Guds Folks sed, och då hade wi min-
dre fara för sjukdomar, som wår- och sommar-
tiden förorsakades af den förgiftiga stank, som
upsteg utur grafvarna.

Gotheborgske Wexel-Coursen.

Den 21 och 25 September.

Lond.	63	- -		63	- -	D. R:mt.
Amst.	59	- -		59 à 59 $\frac{1}{4}$		M. R:mt.
Hamb.	62 $\frac{1}{2}$	- -		- - - -		M. R:mt.

Stads Nyheter.

Inkomne äro Skepparne Thomas Hen-
hersen ifrån Dundee med barlast och John Wat-
son ifrån London med dito samt bly.

Utgångne äro Skepparne Pieter Evers Ke-
telaar til Amsterdani med Ost-Indiska waror
och Georg M. Allaster til Lieth med järn och
bräder, samt Job Ysbrants til Amsterdam med
barlast.

Rundgårdesser.

Sjuk- och Begravnings-Cassans ledamöter
påminnas, at nästkommande Måndag, som
blifwer den 30 i innewarande September Må-
nad, klockan 2 efter middagen, börjas, på wan-
ligt

llgt ställe, Fjerde Qwartals-sammanskomsten för detta år: wid hwilket tilfälle af hwar och en wederbörande äfwen betalas 2 Daler S:mt för twänne lik, nämligen Tunnebindarens Lars Hammarströms Hustrus och Tunnebindarens Anders Fahlbecks.

Sluteligen påminnes angående Enke- och Pupill-Cassans samtelige ledamöters sammankomst den 1 nästkommande October klockan 10 före midnatten til wanliga Qwartals-afgiftens och Interessens betalande, m. m. likmätigt de förra därom skeddde kundgörelser.

Den 8 nästkommande October, kommer på denna Stadens Auctions-kamare at försälas, Galease-Keppet *Bigilantia* kalladt, bygd af ek på cravel om 28 swära läster, uti godt och segelbart stånd med godt Inventarium: Fartyget ligger här på Strömmen och kan där beses. Nitterligare underrättelse lemnar Coopwaerdie-Capitainen Jacob Nabsfædt, som samma Fartyg förde.

Hos Herr Swen Lindberg junior, i Herr Supercarjeur Nicolas Heggss hus wid östra hamnen, finnes bästa Marstrandss lång-cabeljour til salu.

Et godt stor-segel jämte staf-sock til en båt; samt en järn-gryta aldeles ny, om 50 a 60 fanners rymd, kan erhållas på et ställe som nämnes på Tryckeriet.

Uti Klädewäfswaren Christian Francks hus på Kyrkogatan äro twänne tapiserade öfwer-
rum

rum åt gatan, lediga at hyra, och kunna genast tiltrådas; om hyresumman kan öfwerenskommas med Tunnebindaren Petter Cederlund som bor i bemålte hus.

Et eller twänne öfwer-rum äro nu, uti et hus på Kungsgatan, för någon Ungkarl, lediga at tiltråda: åstundas spisning tillika; så kan det bekommas. Närmare underrättelse lemmas på Tryckeriet.

En god kallare wid östra hamnen är på år eller månad at hyra, hwarom jag lemnar närmare underrättelse. Ufwen kan jag gifwa anledning at mot hittelön få igen et tappadt pilsfer.

En Fickelig betjent, som flere år tjent i Staden, och kan räkna och skrifa, åstundade nu i höst at bliwa antagen på något sille-salterie, at det förestå, wid hwilket han förut varit såsom Tilsyningsman, och kan uppte hederlige bewis om des upförande: underrättelse fås på Tryckeriet.

På Stalbergsk. Boktryckeriet finnas följande Skrifver; nämligen: Ktsens Högloflige Ständers underdåniga Skrifwelse, til Kongl. Majestät, af den 4 September, 1771, samt Kongl. Maj:ts därpå följande Nådige Befalning, uti et Utdrag af Råds-Protocollet, angående Commerce-Rådet och Rådaren Nordencrantz återstående Skrifter i Financesäakerna; jämte Commerce-Rådets, til underdånigst följje därpå, til Ktsens Höglofl. Ständer afgifne Ödmjuka Memorial, på Wällofl. Borgare-Ståndets Befalning, och kostar 6 öre Smt; samt Utdrag af Protocollet, hållit i Borgare-Ståndet, wid Riksdagen i Stockholm, den 4 Sept. 1771, rörande åtskillige Städens Beswär öfwer den tunga och last, som de af Inquarteringar hafwa, och kostar 2 öre Smt.